Pirkanmaa2019

Työllisyyspalvelut maakuntauudistuksessa

Vates-säätiö
18.5.2017
Jukka Alasentie
Maakuntauudistus projektijohtaja

Pirkanmaa2019

Miksi uudistus tehdään?

Miksi uudistus?

Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	Palveluiden yhdenvertainen saatavuus, perusoikeudet	Kustannusten kasvun hillintä (3 mrd.)
Toimivammat palvelut	Toimintatapojen muutos	Kustannustehokkuus
Hallinnon sujuvoittaminen	Kansalaisten suorat vaikutusmahdollisuudet	Taloudellisen kasvun edistäminen

Pirkanmaa2019

STM ja VM 2016

Väestö keskittyy yhä harvempiin taajamiin

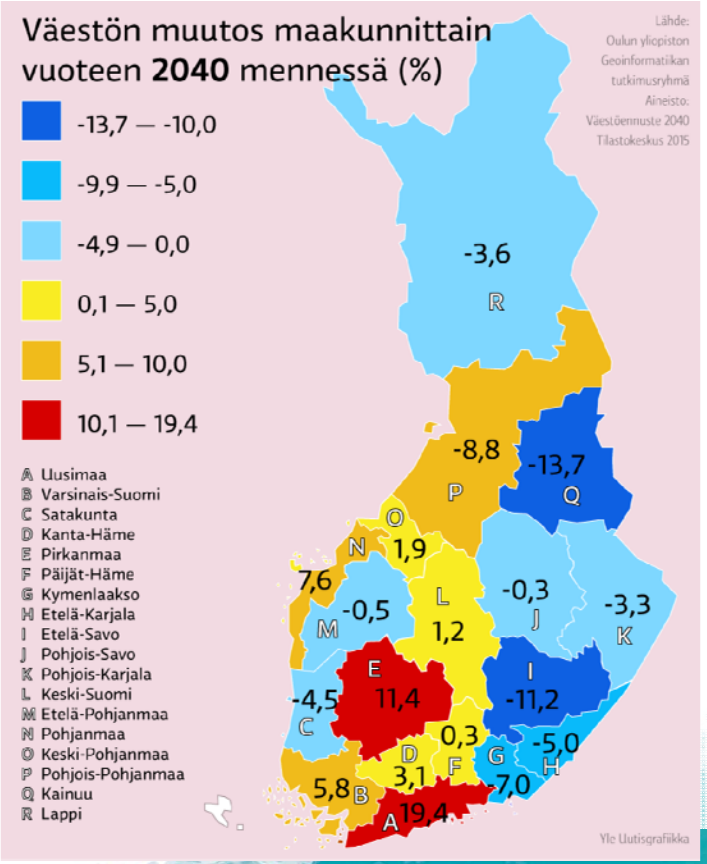

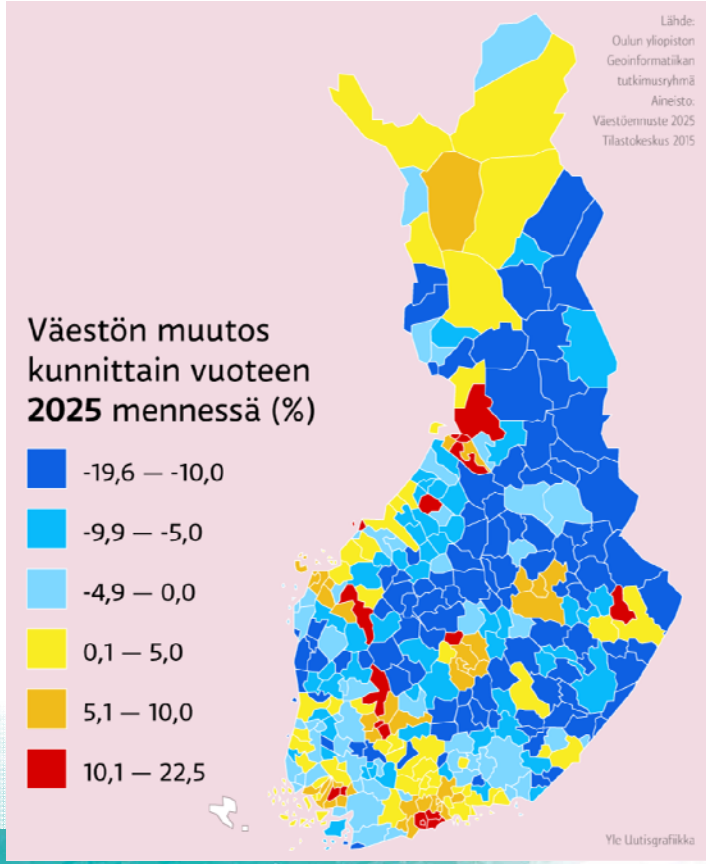

Pirkanmaa 2019

Yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä kasvaa vuosina 2014-2040: alueelliset erot kasvavat

2014

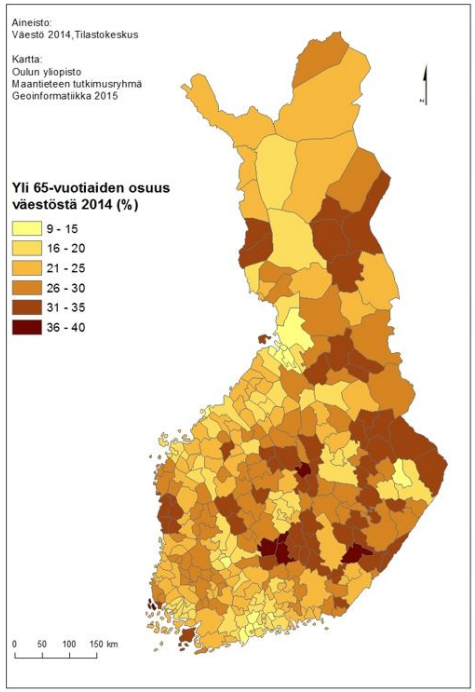

2025

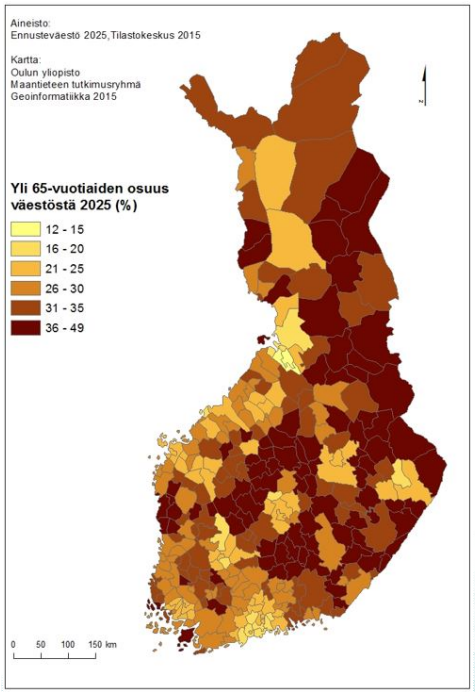

2040

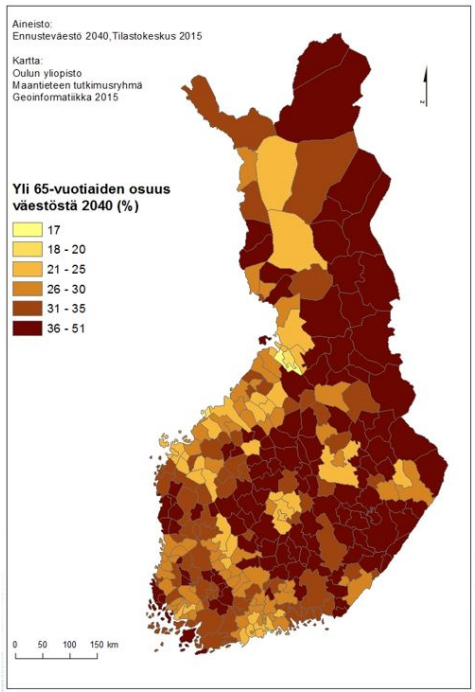

Pirkanmaa 2019

Huonotuloinen kuolee hyvätuloista useammin syyhyn, joka olisi voitu hoitaa

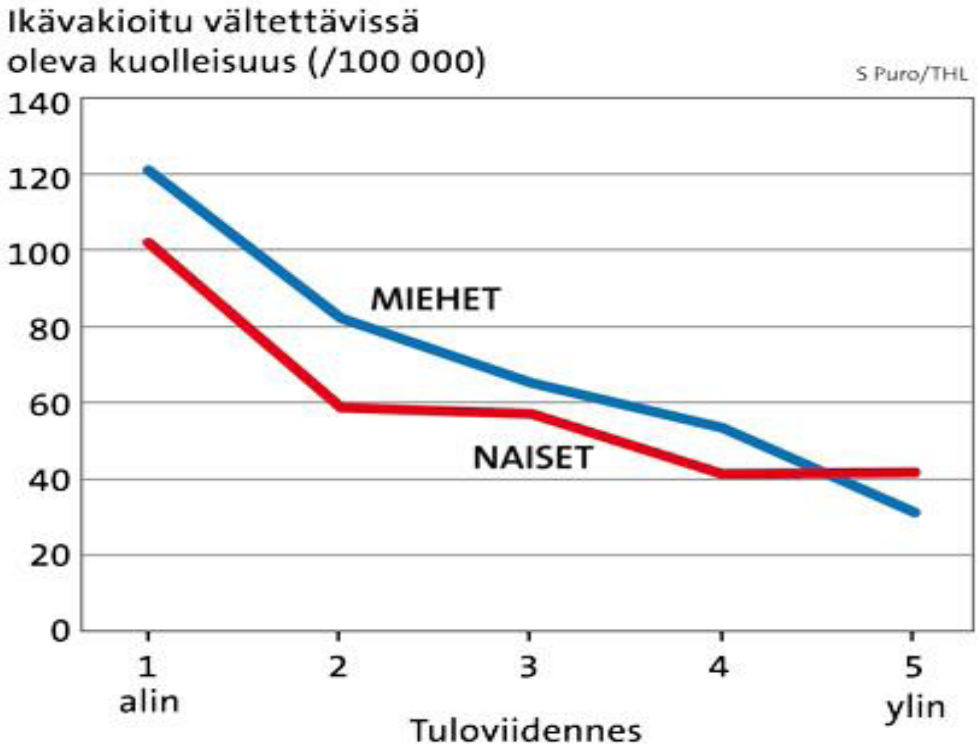

Lähde: Lumme S, Keskimäki I: Optimi 1/2013, THL

Pirkanmaa 2019

Mitä uudistus koskee?

Pirkanmaa 2019

Mitä asioita uudistus koskee:

Uuden maakunnan keskeiset tehtävät

- Työ- ja elinkeinopalvelut
- Sosiaali- ja terveydenhuolto
- Ympäristöterveydenhuolto
- Pelastustoimi
- Aluekehittäminen
- Liikennejärjestelmäsuunnittelu
- Maaseudun kehittäminen ja lomituspalvelut

Muutos tehdään vaiheittain

Pirkanmaa2019

2016

Sote-uudistuksen ja maakuntien perustamisen lakiluonnokset lausunnolle 8/2016, esitys eduskunnalle 12/2016

2017

Maakunta-uudistuksen hallituksen esitys keväällä 2017

Väliaikaishallinto alkaa valmistella toiminnan käynnistämistä 1.7.2017 alkaen

Valinnanvapautta ja monikanavarahoituksen yksinkertaistamista koskevat lakiluonnokset lausunnolle 11/2016 ja esitys eduskunnalle 2/2017

2018

Ensimmäiset maakuntavaalit tammikuussa 2018 presidentin vaalien yhteydessä

2019

Sosiaali- ja terveyden-huollon järjestäminen siirtyy uusille maa-kunnille 1.1.2019

Valinnan-vapauteen ja monikanava-rahoitukseen liittyvät lait voimaan 1.1.2019. Mahdollinen siirtymäaika.

ARVIO VUOTUISISTA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON RAHAVIRROISTA

Valtion sote-rahoitus
17,3 mrd. €

Sote-asiakasmaksut
1,5 mrd. €

Maakuntien sote-tehtävät
18,8 mrd. €

Rahoitus

Maakunnan liikelaitoksen palvelut yhteensä
15 mrd. €

Oma tuotanto + mahdolliset ostopalvelut
10,7 mrd. €

- Erikoissairaanhoito
- Sosiaalihuolto
- Muu oma tuotanto

Sote-keskukset 3,3-3,4 mrd. €

Hammashoito 0,3 mrd. €

Maksuseteli

Palvelut asiakassete-lillä 2,8-2,9 mrd. €

Henkilökohtaisen bud-jetin palvelut 1,5 mrd. €

Pirkanmaa2019

Valinnanvapaus

Valinnanvapaus on osa sote-uudistusta

- Tavoitteena on, että valinnanvapaus nopeuttaa ihmisten pääsyä sosiaali- ja terveyspalveluihin ja lisää mahdollisuuksia vaikuttaa omiin palveluihin.
- Asiakas voi valita maakunnan omistaman yhtiön, yksityisen yrityksen tai järjestön valinnanvapauden piiriin kuuluvissa palveluissa.
- Asiakasmaksu on sama tuottajasta riippumatta.
- Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019.

ASIAKAS VOI VALITA MONIPUOLISEMMIN

Asiakas valitsee suoraan sote-keskuksen ja hammashoitolan ja sitoutuu valintoihin vuodeksi.

Jos asiakas tarvitsee muita palveluja, ne saa maakunnan liikelaitoksesta.

ASIAKASSETELI
esim. fysioterapia, oikomishoito

ASIAKASSETELI
esim. toimenpide yksityisessä sairaalassa

HENKILÖKOHTAINEN BUDJETTI
esim. vammaispalvelut

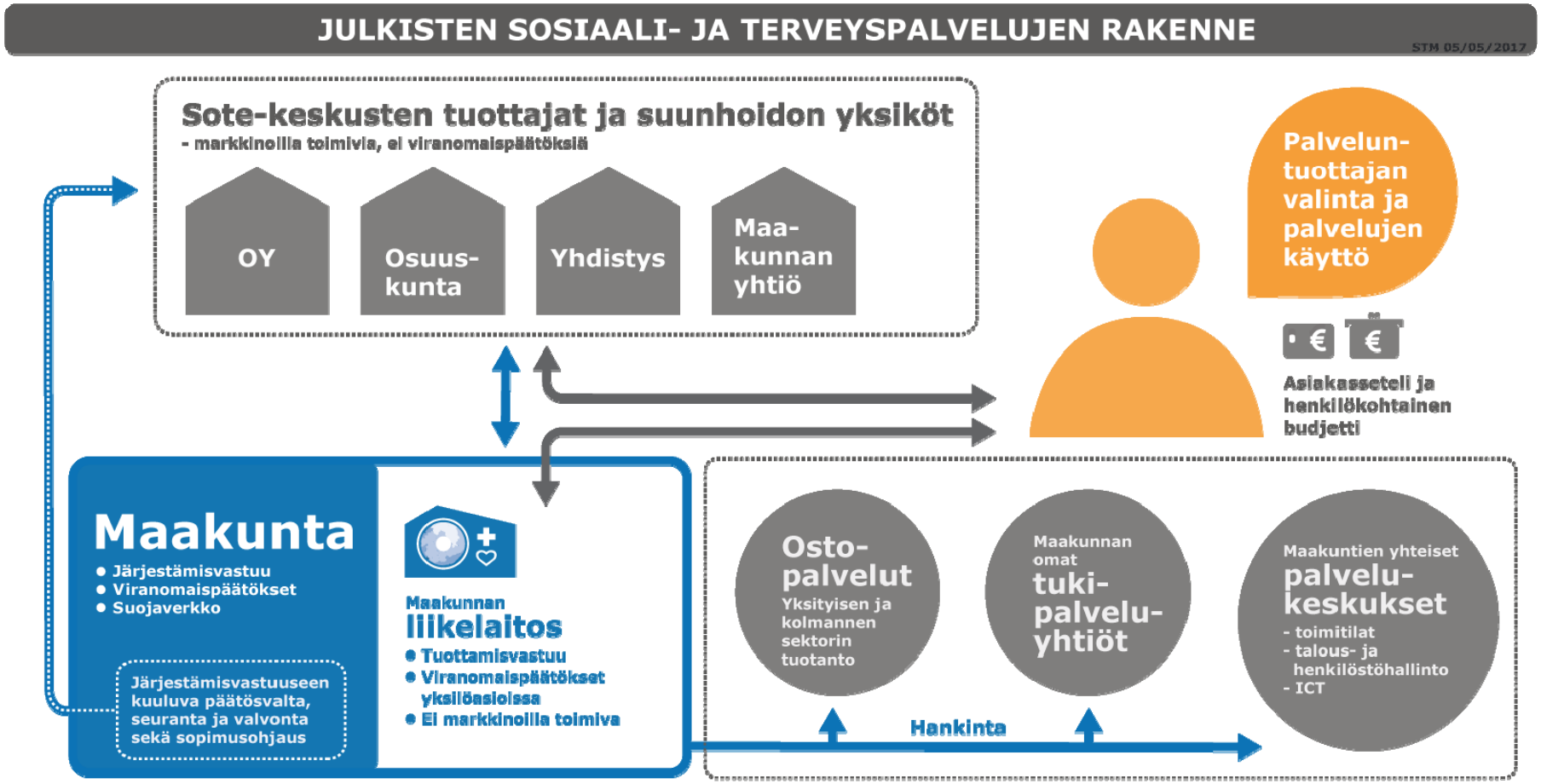
JULKISTEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN RAKENNE
STM 05/05/2017
Sote-keskusten tuottajat ja suunhoidon yksiköt
- markkinoilla toimivia, ei viranomaispäätöksiä
OY
Osuus-kunta
Yhdistys
Maa-kunnan yhtiö
Palvelun-tuottajan valinta ja palvelujen käyttö
Asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti
Maakunta
Järjestämisvastuu
Viranomaispäätökset
Suojaverkko
Järjestämisvastuuseen kuuluva päätösvalta, seuranta ja valvonta sekä sopimusohjaus
Maakunnan liikelaitos
Tuottamisvastuu
Viranomaispäätökset yksilöasioissa
Ei markkinoilla toimiva
Osto-palvelut
Yksityisen ja kolmannen sektorin tuotanto
Maakunnan omat tuki-palvelu-yhtiöt
Maakuntien yhteiset palvelu-keskukset
- toimitilat
- talous- ja henkilöstöhallinto
- ICT
Hankinta

Mikä on asiakasseteli?

Sote-keskus, hammashoitola tai maakunnan liikelaitos voi myöntää asiakassetelin. Asiakassetelillä voi saada tietyn palvelun tai tiettyyn rahamäärään asti palveluita yksityiseltä palveluntuottajalta.

- Asiakas voi halutessaan saada asiakassetelin yksittäisen palvelun hankkimiseen toiselta tuottajalta, vaikka sote-keskus tai hammashoitola tuottaisi itse samoja palveluja.
- Myös maakunnan liikelaitoksen toimipiste voi myöntää asiakkaalle asiakassetelin yksittäisen palvelun tai asiakassuunnitelman toteuttamiseksi palveluissa, joissa maakunta on päättänyt ottaa asiakassetelin käyttöön.
- Asiakas voi valita rekisteröidyn palveluntuottajan, jonka jokin maakunta on hyväksynyt, kaikkialta Suomessa. Asiakasmaksu on sama samasta palvelusta.
- Sote-keskus, hammashoitola tai maakunnan liikelaitos vastaa asiakkaan palvelujen kokonaisuudesta, laadusta ja kustannuksista myös silloin kun käytössä on asiakasseteli.
- Maakunta päättää, missä palveluissa asiakasseteli otetaan käyttöön.

Yksilölliset palvelut henkilökohtaisella budjetilla

- Asiakassuunnitelman mukaisissa palveluissa asiakas voi itse päättää, mistä hankkii palvelut ja minkälainen apu tai tuki auttaa juuri häntä parhaiten.
- Maakunnalla on velvollisuus ottaa henkilökohtainen budjetti käyttöön vanhus- ja vammaispalvelujen asiakkaille, joilla on pitkäaikaista ja laaja-alaista avun tarvetta ja jotka pystyvät joko itse tai tuettuna suunnittelemaan oman palvelukokonaisuutensa.
- Henkilökohtaisella budjetilla voi valita palveluja kolmannen sektorin ja yritysten tuottamista palveluista.
- Maakunta maksaa suoraan palveluntuottajalle henkilökohtaisen budjetin mukaiset korvaukset. Asiakkaan tilille ei siis siirry rahaa.

Pirkanmaa 2019

Kasvupalvelut

Mitä ovat kasvupalvelut?

- Kootaan yhteen nykyiset ELY-keskuksen, TE-toimiston ja maakunnan liiton palvelut ja rahoitukset.
- Ovat osa laajaa kokonaisuutta, johon kuuluvat myös kuntien elinvoimapalvelut ja korkeakoulujen ja oppilaitosten yrityspalvelut. Myös valtakunnalliset kasvupalvelut (TEKES, Finpro, Team Finland jne.)
- Esimerkiksi:
  - Rekrytointi- ja osaamispalvelut
  - Yritystoiminta ja yrittäjyyspalvelut
  - Edellytysten luominen innovaatioiden kehittämiselle
  - Kansainvälistymisen palvelut
  - Rahoituspalvelut
- Maakunta itse päättää, mitä palveluja se haluaa järjestää asiakastarpeiden ja maakuntastrategian perusteella.

Kuka kasvupalvelut järjestää ja tuottaa?

- Maakunta vastaa kasvupalvelujen järjestämisestä:
  - Palvelujen tarveharkinta ja maakunnan resurssien käyttämistä koskeva päätöksenteko
  - Palvelujen saatavuuden varmistaminen monituottajamallissa
  - Palvelujen tuottajien ohjaaminen ja seuranta
- Maakunta huolehtii viranomaistehtävistä, palvelutarpeiden kartoituksesta, palvelujen hankinnasta, määrärahojen osoittamisesta palveluille.
- Kasvupalvelujen tuotanto pääsääntöisesti kilpailutetaan markkinoilla.
- Myös ilmoittautuminen palvelun tuottajaksi mahdollista (kriteerit), palvelun käyttäjät valitsevat tuottajan (esim. setelimalli)
- Maakunta ei itse tuota kasvupalveluja. Myös kunnat ja niiden kehitysyhtiöt suljettu pois.

Pirkanmaa2019

Työllisyydenhoidon kokonaisuus?

Työttömyys vaatii monenlaisia ratkaisuja

- Jos työtön tarvitsee monialaista palvelua (kasvu-, sosiaali- ja terveys- sekä kuntoutuspalveluja), maakunta vastaa siitä, että monialaisen yhteispalvelun tarve arvioidaan viimeistään, kun työtön on saanut työmarkkinatukea vähintään 300 pv työttömyyden perusteella tai on täyttänyt 25 vuotta ja ollut yhtäjaksoisesti työtön 12 kuukautta tai on alle 25-vuotias ja ollut yhtäjaksoisesti työtön 6 kuukautta.
- On arvioitu, että työttömiin työnhakijoihin kuuluu n. 10 - 30 % työttömiä työnhakijoita, jotka tosiasiallisesti eivät tule autetuiksi julkisen työvoima- ja yrityspalvelun eivätkä tulevan kasvupalvelulain keinoin, vaan he tarvitsevat tilanteessaan pääasiassa sosiaali- ja terveyspalveluja.
- Asiakkaiden palveluohjausta julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin ja työttömyysetuuden piiriin ei tällä hetkellä aina määritä asiakkaan palvelutarve, vaan ajatus asiakkaan ensisijaisesta etuudesta.
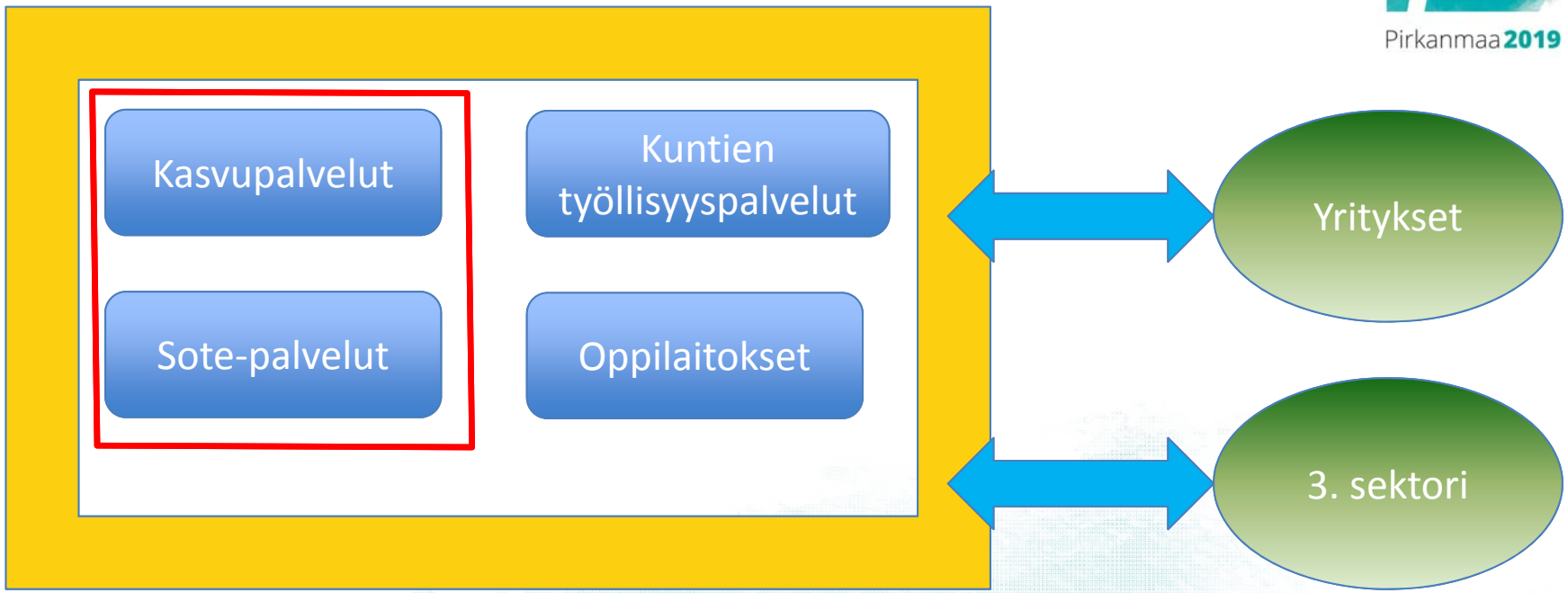
Työllisyyspalvelujen kokonaisuus